

Presentació de l'Observatori de Mercats Exteriors

Sr. Jordi Serret, director general del COPCA

Reprenem la sessió d'aquest matí, aquesta jornada de presentació de l'observatori de mercats exteriors i molt, molt especialment d'aquest primer informe anual de l'observatori.

Després d'aquesta primera part de la sessió, molt adreçada al que és introduir un debat des del punt de vista fonamentalment del coneixement sobre tendències, sobre projeccions, sobre com persones de diferents realitats, col·legues que, d'alguna manera, tenen com a eix central de les seves vides professionals, aprofundir, tractar de mirar més enllà del que és evident -per dir-ho d'alguna manera- i probablement mai l'expressió pot ser més encertada. D'alguna manera intentarem en el que resta de sessió, en aquesta segona part, formalment, introduir els dos elements, els dos conceptes que ens han motivat cridar-los a vostès aquí. I, per tant, els agraeixo molt la seva presència, la seva participació.

Per una banda —i la faré jo mateix— una breu presentació de què consisteix l'observatori de mercats exteriors i fonamentalment els trets bàsics que constitueixen aquest primer informe anual de l'observatori.

M'agradaria iniciar la presentació formalment on l'ha deixada el secretari de Comerç i Turisme, el senyor Oriol Balaguer. Ell deia que avui és un dia especialment il·lusionant per a tots nosaltres. L'observatori —especialment, aquest primer informe— representava un desafiament, un repte, i d'alguna manera, després d'un any de treball —fa aproximadament un any que vam anunciar la constitució, la posada en marxa d'aquest observatori— podem posar al seu abast el que és el primer producte, el primer fruit, que és aquest informe.

Si veiéssim, o si tractéssim de buscar els antecedents de l'observatori, els incardinaria molt especialment en l'esforç molt important que es va realitzar per tractar d'arribar a assentar les bases a un acord sobre com havia o quins instruments, quines mesures podien ser d'utilitat per facilitar l'encaix de l'economia catalana en els escenaris internacionals de futur. Aquest és l'acord estratègic per la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana, celebrat entre els agents econòmics i socials de Catalunya, entre les patronals, els sindicats, i la mateixa Administració catalana.

Fruit ja d'aquest acord, en un dels punts apareixia el plantejament de crear un observatori de mercats exteriors, que fos capaç d'analitzar les tendències sectorials, les tendències de mercat, les variables tecnològiques que havien d'incidir fonamentalment en la nostra economia en els propers anys.

I, a més a més, se li feia l'encàrrec —i aprofito també aquí per saludar-los, perquè estan els seus màxims responsables— que ens lliguessin molt estretament al que és l'observatori de prospectiva industrial, que segueix el dia

a dia del teixit econòmic de Catalunya, les seves problemàtiques. Per tant, la conjunció de la visió exterior i de la visió interior hauria de donar pautes, que de ser seguides i de ser encertades ens permetrien o facilitarien els canvis que es preveuen en la nostra economia, en el model econòmic de Catalunya per als propers anys.

L'objectiu fonamental de l'observatori és realitzar una mirada prospectiva en els mercats internacionals. Una mirada, una visió que ha de facilitar que les entitats empresarials, les institucions, les empreses, puguin definir les seves polítiques de futur. I, especialment, del que es tractaria es de definir aquells punts d'inflexió, aquells canvis de tendència, que poden esdevenir oportunitats –si s'aprofiten– o bé generar dificultats, si les coses –per dir-ho d'alguna manera– no van ben dades o van mal dades. Per tant, definiria o tractaria d'avançar tendències com a oportunitat i també alarmes, alertes.

Lligant aquestes dues coses, per suposat, el que vol l'observatori és facilitar, col·laborar, amb moltes altres institucions, en el sentit de situar Catalunya en els països capdavanters pel que fa a anàlisi i anticipació. Sense anàlisi i anticipació és molt difícil aprofitar correctament les oportunitats que generen.

L'estructura de l'observatori gira –com penso que no podia ser d'una altra manera– al voltant de la construcció d'una xarxa intel·ligent d'informació global. Com es construeix aquesta xarxa? Fonamentalment, amb acords, amb el que són els centres de coneixement econòmics, empresarials, tant d'aquí com internacionals, amb acords també amb investigadors, amb analistes d'informació, també del món exterior i del nostre país, a través de baixar en el dia a dia i estructurar unes unitats d'anàlisi prospectiva que estiguin implicades directament en la construcció sistemàtica de la xarxa i un equip de gestió que fonamentalment el que ha fer és rebre la informació, donar-li validesa, confirmar-la, per tant, i facilitar la seva distribució.

I ens hem dotat, també, a l'hora de fer més potent aquest observatori, de dos elements que crec que són importants i que ara els referiré, dos elements que són bàsicament de dinamització: el que anomenem Fòrum Permanent amb els centres de coneixement de Catalunya, que el seu coordinador és el professor Joan Tugores, que ens acompanya, i l'International Future Trends Forum, que d'alguna manera, potser alguns de vostès van poder assistir a la primera sessió ara farà aproximadament un any, durant la setmana de la internacionalització.

El Fòrum Permanent amb les entitats de coneixement el que vol és, fonamentalment, aprofitar el potencial de coneixement que existeix a les universitats, a les escoles de negoci i aquestes capacitats, aquests talents innegables, fer-los arribar o posar-los –d'alguna manera– a l'abast del món de l'empresa, del món empresarial. Aquest és un *desideratum* permanent en els nostres dies, i cada vegada hi ha més debats, idees, iniciatives, per facilitar aquesta integració dels dos móns: del món universitari, del món acadèmic i del món empresarial.

Per tant, estem parlant de treballar amb institucions i amb persones especialitzades en l'anàlisi dels mercats, de les realitats internacionals, que

treballen coordinadament amb una estructura flexible, fins i tot, per fer-ho més agradable i més productiu, relativament informal, però amb elevades dosis d'operativitat, i que es troben, per suposat, periòdicament per presentar o per analitzar els avenços en la construcció de la xarxa.

L'International Future Trends Forum és —com diu el seu nom— un fòrum en el qual participen un nombre significatiu d'especialistes i de destacats membres d'organitzacions internacionals i empresarials, també, per suposat, d'aquí. I, al mateix temps, també, aprofitar l'existència d'una xarxa internacional com és la dels centres de promoció del COPCA, que amb les seves trenta-vuit oficines —d'alguna manera— viuen el dia a dia dels canvis, de les mutacions que s'estan produint en els seus respectius països.

El seu objectiu és —d'alguna manera— ajudar a definir els continguts, les àrees temàtiques en les quals treballarà l'observatori, i també, per suposat, definir, fer una anàlisi més específica, més aprofundida del conjunt de reptes o tendències que s'observen en els mercats internacionals.

Quins són els criteris d'execució? Sobre quins paràmetres realitzem l'activitat o enfoquem l'activitat de l'observatori? Un primer paràmetre, i probablement avui, després de tot el que s'ha comentat i de les orientacions que s'han vist, queda fora de dubte que treballem bàsicament amb una orientació a mig i llarg termini. Per quina raó? Dins del COPCA i des de moltes altres institucions de Catalunya que treballen en la promoció internacional de les nostres empreses, disposem d'altres instruments, de programes, de serveis, que faciliten posar en marxa iniciatives en el dia a dia de les empreses, per introduir-se en un determinat mercat, per millorar la formació dels recursos humans, etcètera.

Aquest instrument observatori fonamentalment vol anar una mica més enllà, vol mirar, per tant, a mig i llarg termini. No pretenem descobrir el que ja estigui descobert, no pretenem —d'alguna manera— malbaratar recursos si ja algú altre i, encertadament, ha fet la investigació, l'anàlisi de determinades tendències. I veuran aquí que aquest primer informe anual que després presentarem és un recull de moltíssimes fonts que han analitzat amb cura, amb seriositat, les tendències que en aquest moment s'estan percebent en el panorama internacional. Per tant, el que volem és evitar duplicitats a través d'una col·laboració internacional intensa, amb —com he comentat— multiplicitat d'institucions. I, em sembla, que l'interessant debat que ens ha precedit el cafè n'és una mostra.

Volem treballar amb fons d'informació i amb centres de coneixement que tinguin un prestigi reconegut. Allò que ens diguin tractarem i ens ho hem de creure. Per tant, és important aquest reconeixement. I, per tant, també, al mateix nivell, amb experts, amb investigadors, amb elaboradors que tinguin una experiència absolutament contrastada. I ho volem portar tot a paràmetres del que és el nostre món econòmic. És a dir, sabem que per a l'empresa, que la informació sigui útil, sigui pràctica, i —si em permeten— que sigui simple, senzilla d'absorbir ràpidament, són valors importants.

Per tant, aquestes són les orientacions de l'observatori, per suposat, orientades a la realitat de Catalunya, i tenint en compte que el teixit econòmic del nostre país és fonamentalment de petita i mitjana empresa, ja sigui internacionalitzada o estigui en condicions de ser-ho en un proper futur.

Partint de criteris d'independència i de sostenibilitat. És a dir, que l'observatori no és simplement una peça separada, sinó que s'incardina perfectament en el que són les polítiques d'internacionalització del nostre país i de l'organització que el sustenta.

Què esperem o què poden esperar tots vostès de l'observatori? Pensem enviar-los tota una bateria d'informació, després els explicaré una mica o els apuntaré una mica com estem pensant a posar en marxa aquest sistema. Però, en tot cas, perquè vegin què es pot trobar, d'alguna manera, plantejarem, posarem a disposició de les empreses, de les institucions, tendències de futur aplicades, algunes d'elles, de caràcter molt general: política econòmica, d'integració regional, per exemple, de quins són aquells productes o els serveis que mostren un dinamisme internacional més elevat, de quins països estan liderant en un moment o un altre els mercats. També tendències molt de tipus transversal, quins són els canvis que es preveuen en el món de la distribució o de l'*outsourcing*, o bé coses que seria baixar molt a tocar el que és el dia a dia la realitat concreta de l'empresa, com és en base a l'embalatge, les tècniques de venda. Aquest seria un primer bloc.

Un segon bloc seria treballar específicament per branques d'activitat, per sectors. I aquí –d'alguna manera– el que els volem posar a l'abast és com evolucionaran determinats mercats d'importància: el sector agroalimentari, el sector químic, el sector tèxtil, el de l'automòbil, i també molt especialment el sector dels serveis.

Els farem arribar informes i anàlisis periòdics, glossari de tendències de futur, procurarem posar també al seu abast el que són recursos específics seleccionats, no una gamma inabastable de recursos, sinó aquells que pensem que els poden ser de més utilitat, un directori de centres de referència que puguin també utilitzar si és així la seva voluntat. I, per últim, posar també en marxa mecanismes de retroalimentació que ens permetin modificar, corregir i millorar les nostres conclusions.

En tot cas, i per acabar, els propers dies, les properes setmanes, el que mirarem és d'estendre les conclusions no només del que és l'observatori, sinó fonamentalment les conclusions d'aquell primer informe, i dels molts estudis, més d'una dotzena, que en aquests moments estan encarregats d'aquestes característiques pel conjunt del territori, bé a través de presentacions de la mà d'institucions territorials, patronals, sectorials, del camp de la formació. I també –i aquesta serà una novetat, però ja serà per a propers dies– a través de la creació del que hem anomenat les comunitats de l'anella internacional.

És a dir, tractarem d'estructurar el món econòmic de Catalunya sota paràmetres molt diferents de forma, que puguem ajuntar –per dir-ho d'alguna manera– aquells interlocutors en comunitats d'interès, enviar la informació que

tinguem sobre el sector de l'automoció a aquelles empreses que treballen en aquell sector de l'automoció, aquelles empreses consultores que estiguin en el camp del medi ambient, per exemple, doncs, específicament, informació adreçada a elles. Però no només des del punt de vista –repeteix– sectorial, sinó si les empreses estan en processos d'iniciació, també hi ha determinada informació que és per a elles clau, molt diferent, probablement, a la de les empreses que ja porten un llarg recorregut internacional.

Tenim instruments, en posarem en marxa de nous en les properes setmanes i mesos, i esperem que progressivament puguem perfeccionar els sistemes, i que aquesta informació que es pugui anar generant sigui útil.

Per acabar, simplement m'agradaria recollir unes paraules que ha fet el secretari en la seva intervenció inicial. Avui veuran l'informe, jo crec que els agradarà i, a més, els prego que no s'oblidin de recollir-lo a la sortida d'aquesta presentació. Al final veuran –ell deia– probablement quan un l'acaba de llegir o ha entrat a rellegir les seves pàgines, buscant respostes, moltes respostes, i, probablement, un acaba sortint amb preguntes, moltes preguntes.

Fa un moment també en la taula que hem tingut ocasió, en aquesta taula rodona hi havia el representant d'una empresa consultora que em deia: "Fixa't que el món no està dibuixat, que són tendències que ningú obté". Allò que tothom entra en una sala d'aquestes característiques buscant receptes màgiques, no. Probablement, el que hem d'intentar és sortir d'aquí amb intuïcions.

Doncs, bé, si la presentació d'aquest primer informe aconseguix en tots vostès fer-los, ni que sigui per uns moments, sortir del dia a dia, d'aquest absorbent dia a dia, fer-los enlairar la mirada i plantejar-se algunes reflexions de cara a les seves estratègies de futur, personalment i com tots els que d'alguna manera estem en el Consorci, doncs, ens sentirem satisfets i justificats.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

Bé, i per presentar les conclusions de l'informe, jo li demanaria a la cap de l'observatori de mercats exteriors, la senyora Maite Ardèvol, que pugés a l'estrada.